

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (πέμπτο τμήμα)
της 28ης Μαΐου 1998

Συνεκδικασθείσες υποθέσεις T-78/96 και T-170/96

W
κατά
Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

«Υπάλληλοι - Προσφυγή ακυρώσεως και αγωγή αποζημιώσεως - Παραδεκτό
- Αλλαγή τοποθετήσεως - Συμφέρον της υπηρεσίας - Καθήκον αρωγής -
Κατάχρηση εξουσίας - Αιτιολογία - Ευθύνη - Υπηρεσιακό πταίσμα»

Πλήρες κείμενο στη γαλλική γλώσσα II - 745

Αντικείμενο: Προσφυγή-αγωγή έχουσα ως αντικείμενο αίτημα ακυρώσεως της από 20 Ιουλίου 1995 αποφάσεως περί αλλαγής τοποθετήσεως της προσφεύγουσας-ενάγουσας, της από 16 Φεβρουαρίου 1996 ρητής αποφάσεως περί απορρίψεως της υποβληθείσας από την προσφεύγουσα-ενάγουσα διοικητικής ενστάσεως κατά της προηγουμένης αποφάσεως, της σιωπηρής αποφάσεως περί απορρίψεως του υποβληθέντος από την προσφεύγουσα-ενάγουσα στις 19 Οκτωβρίου 1995 αιτήματος αποζημιώσεως και, εφόσον παρίσταται ανάγκη, της αποφάσεως της 26ης Ιουνίου 1996 με την οποία δεν έγινε εξ ολοκλήρου δεκτή η διοικητική ένσταση της προσφεύγουσας-ενάγουσας κατά της τελευταίας αυτής αποφάσεως.

Αποτέλεσμα: Απόρριψη.

Επιτομή της απόφασεως

Η προσφεύγουσα-ενάγουσα (στο εξής: προσφεύγουσα), υπάλληλος βαθμού C 4 στην Επιτροπή, τοποθετήθηκε, από τις 16 Μαΐου 1991, στην Υπηρεσία Επισήμων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (στο εξής: ΟΡΟCE), στη γραμματεία της διευθύνσεως, στην ομάδα «διοίκηση του εξωτερικού προσωπικού και διαχείριση του προϋπολογισμού», προκειμένου να ασκήσει τα καθήκοντα του βοηθού γραφείου, με άμεση προϊσταμένη της την C.

Στις 3 Ιουλίου 1995 ο βοηθός του διευθυντή του ΟΡΟCE πληροφόρησε την προσφεύγουσα για την απόφασή του να προτείνει τη μετακίνησή της σε μια θέση βοηθού γραφείου στην υπηρεσία «πωλήσεις», λόγω των κακών σχέσεων της προσφεύγουσας με την C. Με απόφαση της 20ής Ιουλίου 1995, ο γενικός διευθυντής του ΟΡΟCE μετακίνησε την προσφεύγουσα, προς το συμφέρον της υπηρεσίας, με ισχύ από 1ης Αυγούστου 1995, στη θέση OP/4, ομάδα Α «Δημοσιεύσεις».

Στις 11 Σεπτεμβρίου 1995 η προσφεύγουσα ζήτησε να της κοινοποιηθεί η έκθεση βαθμολογίας της για την περίοδο 1991/1993, την οποία δεν είχε λάβει ακόμη. Η έκθεση αυτή της κοινοποιήθηκε στις 6 Οκτωβρίου 1995.

Στις 17 Οκτωβρίου 1995 η προσφεύγουσα υπέβαλε ένσταση κατά της αποφάσεως περί αλλαγής τοποθετήσεώς της και στη συνέχεια, στις 19 Οκτωβρίου 1995, αίτημα αποζημιώσεως με σκοπό την αποκατάσταση της υλικής ζημίας και την ικανοποίηση της ηθικής βλάβης που είχε υποστεί.

Στις 14 Δεκεμβρίου 1995 συνήλθε η διυπηρεσιακή ομάδα για να εξετάσει την ένσταση της 17ης Οκτωβρίου 1995, ενώ η προσφεύγουσα απουσίαζε σε άδεια.

Στις 16 Φεβρουαρίου 1996 η Επιτροπή απέρριψε με ρητή απόφαση την ένσταση της προσφεύγουσας, της 17ης Οκτωβρίου 1995, σχετικά με την τοποθέτησή της σε νέα θέση.

Στις 11 Μαρτίου 1996 η προσφεύγουσα υπέβαλε νέα ένσταση, στρεφόμενη εν προκειμένω κατά της σιωπηρής απόφάσεως περί απορρίψεως του υποβληθέντος στις 19 Οκτωβρίου 1995 αιτήματός της αποζημιώσεως.

Στις 26 Ιουνίου 1996 η αρμόδια για τους διορισμούς αρχή (στο εξής: ΑΔΑ) δέχθηκε εν μέρει την υποβληθείσα στις 11 Μαρτίου 1996 ένσταση της προσφεύγουσας και της χορήγησε αποζημίωση 30 000 βελγικών φράγκων (BFR) για τη ζημία που προκλήθηκε από την καθυστερημένη κατάρτιση της εκθέσεως βαθμολογίας της για την περίοδο 1991/1993. Η ΑΔΑ απέρριψε την ένσταση κατά τα λοιπά.

Με δικόγραφο που κατατέθηκε στις 22 Μαΐου 1996 και πρωτοκολλήθηκε με τον αριθμό T-78/96, η προσφεύγουσα άσκησε προσφυγή κατά της απόφάσεως της 20ής Ιουλίου 1995 και κατά της ρητής απόφάσεως της 16ης Φεβρουαρίου 1996.

Με δικόγραφο που κατατέθηκε στις 22 Οκτωβρίου 1996 και πρωτοκολλήθηκε με τον αριθμό T-170/96, η προσφεύγουσα άσκησε ένδικο βοήθημα κατά της σιωπηρής απόφάσεως περί απορρίψεως του υποβληθέντος στις 19 Οκτωβρίου 1995 αιτήματός της αποζημιώσεως και κατά της απόφάσεως της 26ης Ιουνίου 1996.

Αποφασίστηκε η συνεκδίκαση των δύο υποθέσεων προς διευκόλυνση της προφορικής διαδικασίας και προς έκδοση κοινής αποφάσεως.

Επί του παραδεκτού

Βλαπτικές είναι μόνον οι πράξεις που μπορούν να επηρεάσουν άμεσα τη νομική θέση του υπαλλήλου και που υπερβαίνουν έτσι τα απλά μέτρα εσωτερικής οργανώσεως της υπηρεσίας τα οποία δεν θίγουν την υπηρεσιακή κατάσταση του ενδιαφερομένου υπαλλήλου (σκέψη 46).

Παραπομπή: ΔΕΚ, 10 Φεβρουαρίου 1969, 32/68, Grasselli κατά Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1969-1971, σ. 191, σκέψεις 4 έως 7· ΠΕΚ, 4 Ιουλίου 1991, Τ-47/90, Herremans κατά Επιτροπής, Συλλογή 1991, σ. II-467, σκέψεις 21 και 22· ΠΕΚ, 8 Ιουνίου 1993, Τ-50/92, Fiorani κατά Κοινοβουλίου, Συλλογή 1993, σ. II-555, σκέψη 29

Συναφώς, μια απόφαση περί νέας τοποθετήσεως, ακόμα και όταν δεν θίγει το υλικό συμφέρον ή την ιεραρχική σειρά του υπαλλήλου, δύναται, λαμβανομένων υπόψη της φύσεως των σχετικών καθηκόντων και των περιστάσεων, να πλήττει το ηθικό συμφέρον και τις επαγγελματικές προοπτικές του προσφεύγοντος, δεδομένου ότι ορισμένα καθήκοντα μπορούν, επί ομοίας κατατάξεως, να οδηγήσουν καλύτερα από άλλα σε προαγωγή, λόγω της φύσεως των αναλαμβανομένων ευθυνών. Η απόφαση αυτή επηρεάζει οπωσδήποτε τη διοικητική κατάσταση του ενδιαφερομένου υπαλλήλου, στο μέτρο που μεταβάλλει τον τόπο και τις συνθήκες ασκήσεως των καθηκόντων του καθώς και τη φύση τους. Υπό τις συνθήκες αυτές, δεν είναι δυνατόν να θεωρηθεί *a priori* ότι δεν είναι ικανή να προξενήσει βλάβη στον αποδέκτη της (σκέψη 47).

Παραπομπή: ΔΕΚ, 27 Ιουνίου 1973, 35/72, Kley κατά Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1972-1973, σ. 593, σκέψη 4· ΔΕΚ, 28 Μαΐου 1980, 33/79 και 75/79, Kuhner κατά Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1980/II, σ. 221, σκέψη 13· ΔΕΚ, 21 Μαΐου 1981, 60/80, Kindermann κατά Επιτροπής, Συλλογή 1981, σ. 1329, σκέψη 8· ΠΕΚ, 6 Ιουλίου 1995, Τ-36/93, Ojha κατά Επιτροπής, Συλλογή Υπ.Υπ. 1995, σ. II-497, σκέψη 42· ΔΕΚ, 12 Νοεμβρίου 1996, C-294/95 P, Ojha κατά Επιτροπής, Συλλογή I-5863, σκέψη 58· ΠΕΚ, 19 Ιουνίου 1997, Τ-73/96, Forcat Icardo κατά Επιτροπής, Συλλογή Υπ.Υπ. 1997, σ. II-485, σκέψη 16

Στην παρούσα υπόθεση, καθόσον η βαλλόμενη απόφαση μετέβαλε τις συνθήκες ασκήσεως και τη φύση των καθηκόντων της προσφεύγουσας, επηρεάζει τη νομική της κατάσταση και, κατά συνέπεια, συνιστά πράξη που τη βλάπτει υπό την έννοια των άρθρων 90 και 91 του Κανονισμού Υπηρεσιακής Καταστάσεως των υπαλλήλων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (στο εξής: ΚΥΚ).

Παραπομπή: ΔΕΚ, 23 Μαρτίου 1988, 19/87, Ηεσρ κατά Επιτροπής, Συλλογή 1988, σ. 1681, σκέψεις 9 έως 11

Επί της ουσίας

Επί του πρώτου λόγου ακυρώσεως, ο οποίος αντλείται από την παράβαση των άρθρων 4 και 29 του ΚΥΚ

Ο κανόνας της αντιστοιχίας μεταξύ της προηγούμενης διοικητικής ενστάσεως και της ένδικης προσφυγής απαιτεί, επί ποινή απαραδέκτου, ο λόγος ακυρώσεως που προβάλλεται ενώπιον του κοινοτικού δικαστή να έχει ήδη προβληθεί στο πλαίσιο της διοικητικής διαδικασίας που προηγείται της ασκήσεως της προσφυγής, προκειμένου να είναι σε θέση η ΑΔΑ να γνωρίζει με επαρκή ακρίβεια τις αιτιάσεις που διατυπώνει ο ενδιαφερόμενος κατά της βαλλομένης αποφάσεως. Ωστόσο, αν τα αιτήματα που υποβάλλονται ενώπιον του κοινοτικού δικαστή περιέχουν μόνον «αμφισβητήσεις» που στηρίζονται στην ίδια αιτία με αυτές που προβλήθηκαν με τη διοικητική ένσταση, οι αμφισβητήσεις αυτές μπορούν να αναπτυχθούν ενώπιον του κοινοτικού δικαστή με την προβολή λόγων ακυρώσεως και ισχυρισμών που δεν περιλαμβάνονται κατ' ανάγκη στη διοικητική ένσταση, αλλά που συνδέονται στενώς με αυτή. Άλλωστε, εφόσον η διοικητική διαδικασία που προηγείται της ασκήσεως της προσφυγής έχει άτυπο χαρακτήρα και οι ενδιαφερόμενοι ενεργούν, γενικά, στο στάδιο αυτό χωρίς την επικουρία δικηγόρου, η διοίκηση δεν πρέπει να ερμηνεύει τις διοικητικές ενστάσεις συσπαικτικώς, αλλ' αντιθέτως πρέπει να τις εξετάζει με ευρύ πνεύμα (σκέψη 61).

Παραπομπή: ΠΕΚ, 8 Ιουνίου 1995, T-496/93, Αλλο κατά Επιτροπής, Συλλογή Υπ.Υπ. 1995, σ. II-405, σκέψεις 26 και 27

Εν προκειμένω, με την ένσταση που υπέβαλε στις 17 Οκτωβρίου 1995, η προσφεύγουσα δεν έβαλε κατά του νομικού χαρακτηρισμού της αλλαγής τοποθετήσεως και δεν επικαλέστηκε παράβαση των άρθρων 4 και 29 του ΚΥΚ (σκέψη 63).

Όμως, ο λόγος ακυρώσεως ο οποίος δεν έχει προβληθεί, έστω έμμεσα, κατά τη διοικητική διαδικασία που προηγείται της ασκήσεως της προσφυγής δεν μπορεί να προβληθεί για πρώτη φορά ενώπιον του κοινοτικού δικαστή μετά την εκπνοή των προθεσμιών υποβολής ενστάσεως και ασκήσεως προσφυγής των άρθρων 90 και 91 του ΚΥΚ (σκέψη 64).

Πράγματι, παρεκκλίσεις από τις εν λόγω προθεσμίες, οι οποίες είναι δημοσίας τάξεως, είναι δυνατές μόνον κατ' εξαίρεση, λόγω της επελεύσεως ενός νέου ουσιώδους περιστατικού (σκέψη 65).

Παραπομπή: ΔΕΚ, 10 Δεκεμβρίου 1980, 23/80, Grasselli κατά Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1980/III, σ. 451, σκέψη 26· ΠΕΚ, 7 Δεκεμβρίου 1994, Τ-242/94, Del Plato κατά Επιτροπής, Συλλογή Υπ.Υπ. 1994, σ. II-961, σκέψη 18

Η λύση αυτή, η οποία συνάγεται από τη νομολογία σχετικά με το παραδεκτό των ενδίκων βοηθημάτων, πρέπει να επεκταθεί και στο ζήτημα του παραδεκτού των λόγων ακυρώσεως. Πράγματι, οι αρχές στις οποίες στηρίζεται το σύστημα του παραδεκτού των ενδίκων βοηθημάτων, ειδικότερα δε οι σχετικές με τον κανόνα της αντιστοιχίας μεταξύ της διοικητικής ενστάσεως και της ένδικης προσφυγής, ήτοι οι αρχές της ασφαλείας δικαίου και της προστασίας των δικαιωμάτων άμυνας, δικαιολογούν επίσης την εφαρμογή ανάλογης λύσεως όσον αφορά το παραδεκτό του λόγου ακυρώσεως ο οποίος προβάλλεται για πρώτη φορά ενώπιον του κοινοτικού δικαστή στο πλαίσιο των υπαλληλικών διαφορών (σκέψη 66).

Προκειμένου να εξεταστεί αν οι περιστάσεις που επικαλείται η προσφεύγουσα, ήτοι η δημοσίευση των ανακοινώσεων κενής θέσεως όσον αφορά τα προηγούμενα και τα νέα καθήκοντά της, μπορούν να θεωρηθούν ως νέα ουσιώδη περιστατικά δυνάμενα να προβληθούν μετά την εκπνοή της προθεσμίας που προβλέπεται για την υποβολή διοικητικής ενστάσεως, το Πρωτοδικείο υπενθυμίζει ότι το γεγονός ότι ο προσφεύγων ανακαλύπτει μεταγενέστερα ένα προϋφιστάμενο ισχυρισμό ή στοιχείο δεν μπορεί κατ' αρχήν να εξομοιωθεί, διότι τούτο θα αντέβαινε προς την αρχή της ασφάλειας δικαίου, προς νέο περιστατικό που μπορεί να δικαιολογήσει την επανέναρξη των προθεσμιών ασκήσεως προσφυγής (σκέψη 68).

Παραπομπή: ΠΕΚ, 21 Φεβρουαρίου 1995, T-506/93, Μοαί κατά Επιτροπής, Συλλογή Υλ.Υπ. 1995, σ. II-147, σκέψη 28

Τα πραγματικά περιστατικά που προβάλλει η προσφεύγουσα συνιστούν στοιχεία τα οποία υπήρχαν ήδη κατά την ημερομηνία της υποβολής της ενστάσεώς της. Κατά συνέπεια, ο λόγος ακυρώσεως είναι अपαράδεκτος (σκέψη 69).

Εν πάση περιπτώσει, ακόμη και αν υποτεθεί ότι τα πραγματικά στοιχεία που επικαλείται η προσφεύγουσα θεωρούνται ως νέα ουσιώδη πραγματικά περιστατικά, ο λόγος ακυρώσεως που προβάλλει η προσφεύγουσα πρέπει να κηρυχθεί απαράδεκτος λόγω ελλείψεως συμπληρωματικής ενστάσεως βάσει του άρθρου 90 του ΚΥΚ (σκέψη 73).

Πράγματι, ελλείπει συμπληρωματικής προηγουμένης ενστάσεως, δεν κατέστη δυνατό να επιτευχθεί ο ένας από τους σκοπούς της διοικητικής διαδικασίας που προηγείται της δίκης, ήτοι ο φιλικός διακανονισμός των διαφορών που ανακύπτουν μεταξύ των μονίμων ή εκτάκτων υπαλλήλων των Κοινοτήτων και της διοικήσεως, δεδομένου ότι η διοίκηση δεν μπόρεσε να λάβει γνώση κατά τρόπο αρκούντως ακριβή των επικρίσεων που ο ενδιαφερόμενος διατυπώνει κατά της προσβαλλομένης αποφάσεως (σκέψη 74).

Παραπομπή: ΔΕΚ, 14 Μαρτίου 1989, 133/88, Del Amo Martinez κατά Κοινοβουλίου, Συλλογή 1989, σ. 689, σκέψεις 9 έως 12· ΠΕΚ, 11 Μαρτίου 1993, 87/91, Boessen κατά ΟΚΕ, Συλλογή 1993, σ. II-235, σκέψη 28

Επί του δευτέρου λόγου ακυρώσεως, ο οποίος αντλείται από την παράβαση του άρθρου 7 του ΚΥΚ

Τα θεσμικά όργανα διαθέτουν ευρεία εξουσία εκτιμήσεως κατά την οργάνωση των υπηρεσιών τους, σε συνάρτηση με την αποστολή που τους έχει ανατεθεί, και κατά την τοποθέτηση, ενόψει της αποστολής αυτής, του προσωπικού που τελεί στη διάθεσή τους, υπό την προϋπόθεση όμως ότι η τοποθέτηση αυτή γίνεται προς το συμφέρον της υπηρεσίας και τηρείται η ισοτιμία των θέσεων (σκέψη 87).

Παραπομπή: ΔΕΚ, 12 Νοεμβρίου 1996, Οjha κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα, σκέψη 40· ΠΕΚ, 16 Φεβρουαρίου 1993, T-80/92, Turner κατά Επιτροπής, Συλλογή 1993, σ. II-1465, σκέψη 53· Forcat Icardo κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα, σκέψη 26

Ειδικότερα, οι δυσχέρειες που αφορούν εσωτερικές σχέσεις, όταν αποτελούν αιτία εντάσεων που βλάπτουν την εύρυθμη λειτουργία της υπηρεσίας, δικαιολογούν τη μετάθεση του υπαλλήλου προς το συμφέρον της υπηρεσίας. Ένα τέτοιο μέτρο μπορεί μάλιστα να ληφθεί ανεξάρτητα από το ζήτημα της ευθύνης για τα σχετικά συμβάντα. Η εφαρμογή του κανόνα αυτού επιβάλλεται κατά μείζονα λόγο στον τομέα των εξωτερικών σχέσεων μιας υπηρεσίας (σκέψη 88).

Παραπομπή: ΔΕΚ, 12 Ιουλίου 1979, 124/78, List κατά Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1979/II, σ. 217, σκέψη 13· ΔΕΚ, 12 Νοεμβρίου 1996, Οjha κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα, σκέψεις 41 και 42

Τα προβλήματα που μπορεί ενδεχομένως να δημιουργήσει η αποχώρηση ενός υπαλλήλου στην προηγούμενη υπηρεσία του και η ωφέλεια που μπορεί να έχει η νέα υπηρεσία από τη μετακίνησή του αποτελούν εκτιμήσεις που εμπíπτουν στην ευρεία εξουσία εκτιμήσεως που διαθέτουν τα θεσμικά όργανα κατά την οργάνωση των υπηρεσιών τους. Υπό τις συνθήκες αυτές, ο δικαστικός έλεγχος πρέπει να περιορίζεται στο ζήτημα αν η ΑΔΑ ενήργησε εντός ορίων που δεν μπορούν να επικριθούν και δεν έκανε χρήση της εξουσίας της κατά τρόπο προδήλως εσφαλμένο (σκέψη 92).

Παραπομπή: ΔΕΚ, 14 Ιουλίου 1983, 176/82, Nebe κατά Επιτροπής, Συλλογή 1983, σ. 2475, σκέψη 18· ΠΕΚ, 13 Δεκεμβρίου 1990, T-20/89, Moritz κατά Επιτροπής, Συλλογή 1990, σ. II-769, σκέψη 39· ΠΕΚ, 18 Απριλίου 1996, T-13/95, Κυρπίτης κατά ΟΚΕ, Συλλογή Υπ.Υπ. 1996, σ. II-503, σκέψη 56

Όσον αφορά τον ισχυρισμό ότι η επίδικη απόφαση είναι αντίθετη προς τα άρθρα 26 και 43 του ΚΥΚ, για τον λόγο ότι στον ατομικό φάκελο της προσφεύγουσας δεν περιλαμβάνεται η έκθεση βαθμολογίας για την περίοδο 1991/1993, το Πρωτοδικείο τονίζει ότι, ακόμη και αν οι εκθέσεις βαθμολογίας ανήκουν στην κατηγορία των εγγράφων τα οποία, από την ίδια τους τη φύση, πρέπει να τοποθετούνται στον ατομικό φάκελο, ο σκοπός τον οποίο επιδιώκει ο νομοθέτης καθιερώνοντας τον φάκελο αυτόν έγκειται ιδίως στην προστασία του δικαιώματος του υπαλλήλου να διατυπώσει τις απόψεις του επί των ζητημάτων που μπορούν να επηρεάσουν την εξέλιξη της σταδιοδρομίας του. Επομένως, όταν μια κατάσταση που ενέχει συγκρούσεις είναι ήδη γνωστή σε όλα τα πρόσωπα που εμπλέκονται άμεσα και δεν αφορά οποιαδήποτε αμφισβήτηση της εκτιμήσεως των επαγγελματικών προσόντων του υπαλλήλου, το γεγονός ότι η έκθεση βαθμολογίας δεν τοποθετήθηκε στον ατομικό του φάκελο δεν μπορεί να επηρεάσει τη νομιμότητα της επίδικης αποφάσεως (σκέψη 99).

Παραπομπή: ΔΕΚ, 3 Ιουλίου 1980, 6/79 και 97/79, Grassi κατά Συμβούλου, Συλλογή τόμος 1980/II, σ. 419, σκέψεις 17 έως 20· ΔΕΚ, 12 Νοεμβρίου 1996, Οjha κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα, σκέψεις 57 έως 59, 67 και 68

Όσον αφορά την αιτίαση ότι η ΑΔΑ δεν προέβη σε προηγούμενη ακρόαση της προσφεύγουσας, το Πρωτοδικείο τονίζει ότι η διοίκηση δεν υποχρεούται να διαβουλεύεται προηγουμένως με τους ενδιαφερομένους υπαλλήλους όσον αφορά τα μέτρα αναδιοργανώσεως των υπηρεσιών που επηρεάζουν ενδεχομένως τη θέση τους (σκέψη 100).

Παραπομπή: Ρεσφ κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα, σκέψη 20· ΠΕΚ, 6 Ιουλίου 1995, Οjha κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα, σκέψη 81

Όσον αφορά το επιχείρημα της προσφεύγουσας ότι ουδέποτε έλαβε γνώση των αιτιάσεων που μπορούσε να διατυπώσει εναντίον της η Κ., αρκεί η διαπίστωση ότι η επίδικη απόφαση είχε σκοπό να θέσει τέρμα σε μια κατάσταση η οποία, θεωρούμενη αντικειμενικά, ενείχε συγκρούσεις και της οποίας η προσφεύγουσα είχε πλήρη γνώση και όχι να επιβάλει κύρωση στην προσφεύγουσα για κάποια συμπεριφορά την οποία επέδειξε (σκέψη 101).

Όσον αφορά το επιχείρημα της προσφεύγουσας ότι τα καθήκοντα που ανάγονται στη νέα της θέση είναι κατώτερα των καθηκόντων που ασκούσε στο πλαίσιο της προηγούμενης τοποθετήσεώς της, το Πρωτοδικείο υπενθυμίζει ότι, καίτοι ο ΚΥΚ αποσκοπεί στο να διασφαλίσει στον υπάλληλο τον βαθμό που έλαβε καθώς και θέση που αντιστοιχεί στον βαθμό αυτό, δεν του χορηγεί κανένα δικαίωμα για συγκεκριμένη θέση, αλλά παρέχει, αντιθέτως, στην ΑΔΑ την αρμοδιότητα να τοποθετεί τους υπαλλήλους, προς το συμφέρον της υπηρεσίας, στις διάφορες θέσεις που αντιστοιχούν στον βαθμό τους (σκέψη 102).

Συναφώς, ο κανόνας της αντιστοιχίας μεταξύ του βαθμού και της θέσεως, που διατυπώνεται ειδικότερα στο άρθρο 7 του ΚΥΚ, συνεπάγεται, σε περίπτωση μεταβολής των καθηκόντων ενός υπαλλήλου, τη σύγκριση όχι μόνο των τωρινών με τα παλαιότερα καθήκοντά του αλλά και των τωρινών καθηκόντων του με τον βαθμό του (σκέψη 103).

Άλλωστε, για να θεωρηθεί ότι ένα μέτρο αναδιοργάνωσης των υπηρεσιών προσβάλλει τα δικαιώματα που αντλεί ο υπάλληλος από τον ΚΥΚ και μπορεί, για τον λόγο αυτό, να αποτελέσει το αντικείμενο προσφυγής, δεν αρκεί να συνεπάγεται μεταβολή, ακόμη δε και κάποια μείωση των καθηκόντων του υπαλλήλου, αλλά πρέπει τα νέα καθήκοντα, συνολικώς θεωρούμενα, να υπολείπονται αισθητά αυτών που αντιστοιχούν στον βαθμό και στη θέση του υπαλλήλου κατά τη φύση, τη σημασία και την έκτασή τους (σκέψη 104).

Παραπομπή: Hecq κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα, σκέψη 7· ΠΕΚ, 23 Οκτωβρίου 1990, Τ-46/89, Pitone κατά Επιτροπής, Συλλογή 1990, σ. ΙΙ-577, σκέψεις 33 έως 35· ΠΕΚ, 10 Ιουλίου 1992, 59/91 και 79/91, Erpe κατά Επιτροπής, Συλλογή 1992, σ. ΙΙ-2061, σκέψεις 48, 49 και 51

Τέλος, καίτοι αληθεύει ότι η διοίκηση έχει κάθε συμφέρον να τοποθετεί τους υπαλλήλους αναλόγως των ειδικών ικανοτήτων τους και των προσωπικών τους προτιμήσεων, δεν θα πρέπει εντούτοις να αναγνωρισθεί σ' έναν υπάλληλο το δικαίωμα να ασκεί ή να διατηρεί ειδικά καθήκοντα ή να αρνείται κάθε άλλο καθήκον που ανάγεται στη δική του θέση-τύπο (σκέψη 105).

Παραπομπή: ΔΕΚ, 22 Οκτωβρίου 1981, 218/80, Kruse κατά Επιτροπής, Συλλογή 1981, σ. 2417, σκέψη 7· ΔΕΚ, 1 Ιουνίου 1983, 36/81, 37/81 και 218/81, Seton κατά Επιτροπής, Συλλογή 1983, σ. 1789, σκέψεις 41 έως 44

Επί του τρίτου λόγου ακυρώσεως, ο οποίος αντλείται από την παράβαση του καθήκοντος αρωγής

Το καθήκον αρωγής της διοικήσεως έναντι των υπαλλήλων της αντικατοπτρίζει την ισορροπία των αμοιβαίων δικαιωμάτων και υποχρεώσεων που έχει δημιουργήσει ο ΚΥΚ στις σχέσεις μεταξύ της δημόσιας αρχής και των δημοσίων υπαλλήλων, αλλά οι επιταγές του καθήκοντος αρωγής δεν μπορούν να εμποδίσουν την ΑΔΑ να λάβει τα μέτρα που θεωρεί αναγκαία προς το συμφέρον της υπηρεσίας, αφού η πλήρωση κάθε θέσεως πρέπει να στηρίζεται προεχόντως στο συμφέρον της υπηρεσίας. Λαμβανομένης υπόψη της εκτάσεως της εξουσίας εκτιμήσεως που διαθέτουν τα θεσμικά όργανα για να αξιολογούν το συμφέρον της υπηρεσίας, ο έλεγχος του Πρωτοδικείου πρέπει να περιορίζεται στο ζήτημα αν η ΑΔΑ ενήργησε εντός ορίων που δεν μπορούν να επικριθούν και δεν έκανε χρήση της εξουσίας της εκτιμήσεως κατά τρόπο προδήλως εσφαλμένο (σκέψη 116).

Παραπομπή: Turner κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα, σκέψη 77

Συναφώς, ο υπάλληλος δεν μπορεί να αντιτάσσει το προσωπικό του συμφέρον στα μέτρα που λαμβάνει η ΑΔΑ ενόψει της οργανώσεως ή της ορθολογικής λειτουργίας των υπηρεσιών, τα οποία εξυπηρετούν το συμφέρον της υπηρεσίας (σκέψη 116).

Παραπομπή: Nebe κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα, σκέψη 19

Επί του τετάρτου λόγου ακυρώσεως, ο οποίος αντλείται από κατάχρηση εξουσίας

Στο πλαίσιο του δημοσιούπαλληλικού δικαίου υφίσταται κατάχρηση εξουσίας μόνον όταν από αντικειμενικές, κρίσιμες και συγκλίνουσες ενδείξεις προκύπτει ότι η προσβαλλόμενη πράξη επιδιώκει σκοπό διαφορετικό από αυτόν τον οποίο της αποδίδει η ΑΔΑ δυνάμει των εφαρμοστέων διατάξεων του ΚΥΚ (σκέψη 129).

Παραπομπή: Turner κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα, σκέψη 70· ΠΕΚ, 26 Σεπτεμβρίου 1996, Τ-192/94, Maurissen κατά Ελεγκτικού Συνεδρίου, Συλλογή Υπ.Υπ. 1996, σ. ΙΙ-1229, σκέψη 75

Η προσβαλλόμενη απόφαση όχι μόνο δεν συνιστά συγκαλυμμένη ποινή σε βάρος της προσφεύγουσας, αλλά αντίθετα αποτελεί μέτρο αναδιοργάνωσης των υπηρεσιών που ελήφθη προκειμένου να τεθεί τέρμα σε κατάσταση που ενέχει συγκρούσεις και, ως τοιούτο, συνάδει προς το συμφέρον της υπηρεσίας. Επιπλέον, δεν στηρίζεται σε οποιαδήποτε απόδοση ευθύνης στην προσφεύγουσα. Υπό τις συνθήκες αυτές, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι η προσβαλλόμενη απόφαση εκδόθηκε κατά κατάχρηση εξουσίας (σκέψεις 131 και 132).

Επί του πέμπτου λόγου ακυρώσεως, ο οποίος αντλείται από την έλλειψη αιτιολογίας

Το Πρωτοδικείο, αφού εξέτασε τις αιτιάσεις που διατύπωσε η προσφεύγουσα, απορρίπτει τον λόγο ακυρώσεως που αντλείται από την έλλειψη αιτιολογίας (σκέψεις 141 έως 144).

Επί της αγωγής αποζημιώσεως (υπόθεση T-170/96)

1. *Επί του αιτήματος αποζημιώσεως για τη ζημία που προκλήθηκε από την απόφαση της 20ής Ιουλίου 1995*

Επί των πέντε υπηρεσιακών πταισμάτων που προβάλλονται στο πλαίσιο της υποθέσεως T-78/96 ως λόγος ακυρώσεως

Επί του παραδεκτού

Στο πλαίσιο του συστήματος εννόμου προστασίας, το οποίο καθιερώνουν τα άρθρα 90 και 91 του ΚΥΚ, η αγωγή αποζημιώσεως, η οποία συνιστά αυτόνομο ένδικο βοήθημα σε σχέση με την προσφυγή ακυρώσεως, είναι παραδεκτή μόνον εφόσον της ασκήσεως προσφυγής έχει προηγηθεί η προβλεπόμενη από τις διατάξεις του ΚΥΚ διοικητική διαδικασία. Η διαδικασία αυτή διαφέρει αναλόγως του αν η ζημία της οποίας ζητείται η αποκατάσταση είναι απόρροια βλαπτικής πράξεως, κατά την έννοια του άρθρου 90, παράγραφος 2, του ΚΥΚ, ή αν είναι απόρροια συμπεριφοράς της διοικήσεως μη έχουσας τον χαρακτήρα αποφάσεως. Στην πρώτη περίπτωση, στον ενδιαφερόμενο εναπόκειται να υποβάλει, εντός της οριζόμενης προθεσμίας, στην ΑΔΑ διοικητική ένσταση στρεφόμενη κατά της εν λόγω πράξεως. Στη δεύτερη περίπτωση, αντιθέτως, η διοικητική διαδικασία τίθεται σε κίνηση με την υποβολή αιτήσεως, κατά την έννοια του άρθρου 90, παράγραφος 1, του ΚΥΚ, έχουσας ως αντικείμενο την αποζημίωση, συνεχίζεται δε, ενδεχομένως, με διοικητική ένσταση στρεφόμενη κατά της απορριπτικής της αιτήσεως αποφάσεως (σκέψη 156).

Παραπομπή: ΠΕΚ, 6 Ιουλίου 1995, Οδηγία κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα, σκέψη 117· ΠΕΚ, 28 Ιουνίου 1996, T-500/93, Υ κατά Λικαστηρίου, Συλλογή Υπ.Υπ. 1996, σ. II-977, σκέψη 64

Όταν, όμως, υφίσταται άμεση σχέση μεταξύ προσφυγής ακυρώσεως και αγωγής αποζημιώσεως, η τελευταία είναι παραδεκτή ως παρεπομένη της προσφυγής ακυρώσεως, χωρίς να πρέπει κατ' ανάγκην να έχει προηγηθεί αυτής αίτηση καλούσα την ΑΔΑ να αποκαταστήσει τη φερομένη ζημία και διοικητική ένσταση βάλλουσα κατά της νομιμότητας της - σιωπηρής ή ρητής - απορρίψεως της αιτήσεως (σκέψη 157).

Παραπομπή: ΠΕΚ, 15 Ιουλίου 1993, Τ-17/90, Τ-28/91 και Τ-17/92, Camara Alloisio κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1993, σ. ΙΙ-841, σκέψη 46· Υ κατά Δικαστηρίου, προπαρατεθείσα, σκέψη 66

Τέλος, ο υπάλληλος ο οποίος παρέλειψε να ασκήσει εντός των προθεσμιών των άρθρων 90 και 91 του ΚΥΚ προσφυγή ακυρώσεως κατά πράξεως που τον βλάπτει δεν μπορεί, μέσω αιτήματος αποζημιώσεως για τη ζημία που προκλήθηκε από την πράξη αυτή, να διορθώσει αυτή την παράλειψη και να δημιουργήσει νέα προθεσμία ασκήσεως προσφυγής (σκέψη 158).

Παραπομπή: ΠΕΚ, 13 Ιουλίου 1993, Τ-20/92, Moat κατά Επιτροπής, Συλλογή 1993, σ. ΙΙ-799, σκέψη 46

Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι, όταν υφίσταται άμεση σχέση μεταξύ προσφυγής ακυρώσεως και αγωγής αποζημιώσεως, η αγωγή αποζημιώσεως που ασκείται χωριστά είναι παραδεκτή, έστω και αν θα μπορούσε επίσης να έχει ασκηθεί ως παρεπόμενη της προσφυγής ακυρώσεως, χωρίς να έχει προηγηθεί αυτής αίτηση καλούσα την ΑΔΑ να αποκαταστήσει τη φερομένη ζημία και διοικητική ένσταση βάλλουσα κατά της νομιμότητας της - σιωπηρής ή ρητής - απορρίψεως της αιτήσεως (σκέψη 159).

Πράγματι, εφόσον ο υπάλληλος ασκεί, εντός των προθεσμιών των άρθρων 90 και 91 του ΚΥΚ, προσφυγή ακυρώσεως κατά της πράξεως που ισχυρίζεται ότι τον βλάπτει, δεν υφίσταται κανένας κίνδυνος, τουλάχιστον όσον αφορά τους λόγους ακυρώσεως που προβάλλονται στο πλαίσιο της προσφυγής αυτής, να δημιουργήσει, μέσω χωριστού αιτήματος αποζημιώσεως, νέα προθεσμία ασκήσεως προσφυγής (σκέψη 160).

Επί της ουσίας

Όταν ο υπάλληλος ασκεί προσφυγή-αγωγή με την οποία ζητεί, αφενός, την ακύρωση πράξεως της διοικήσεως και, αφετέρου, την αποκατάσταση της ζημίας που θεωρεί ότι προκάλεσε η εν λόγω πράξη, τα αιτήματα συνδέονται στενά μεταξύ τους, οπότε το απαράδεκτο του ακυρωτικού αιτήματος επιφέρει το απαράδεκτο του αιτήματος αποζημιώσεως (σκέψη 166).

Παραπομπή: ΠΕΚ, 24 Μαρτίου 1993, T-72/92, Benzler κατά Επιτροπής, Συλλογή 1993, σ. II-347, σκέψεις 21 και 22

Η νομολογία αυτή μπορεί να εφαρμοστεί *mutatis mutandis* όσον αφορά το παραδεκτό των λόγων ακυρώσεως. Ο ισχυρισμός σχετικά με την παράβαση των άρθρων 4 και 29 του ΚΥΚ, ο οποίος έχει κριθεί απαράδεκτος στο πλαίσιο της υποθέσεως T-78/96, πρέπει να κριθεί απαράδεκτος και στο πλαίσιο της υποθέσεως T-170/96. Οι λοιποί ισχυρισμοί, οι οποίοι ανάγονται στην ύπαρξη τεσσάρων υπηρεσιακών παισιμάτων που αντιστοιχούν στις τέσσερις παραβάσεις που προβλήθηκαν και απορρίφθηκαν επί της ουσίας στο πλαίσιο της προσφυγής ακυρώσεως, πρέπει να απορριφθούν και στο πλαίσιο της αγωγής αποζημιώσεως (σκέψεις 167 και 168).

Επί των προβαλλομένων τριών νέων υπηρεσιακών πταισμάτων

Επί του παραδεκτού

Το Πρωτοδικείο απορρίπτει την ένσταση απαραδέκτου που πρότεινε η Επιτροπή κατά των τριών νέων πταισμάτων που προβάλλει η προσφεύγουσα (σκέψεις 178 έως 183).

Επί της ουσίας

- Επί της εκδόσεως της αποφάσεως της 20ής Ιουλίου 1995 βάσει ελλιπούς φακέλου

Ο ισχυρισμός απορρίπτεται εφόσον το Πρωτοδικείο κρίνει ότι η έλλειψη εκθέσεως βαθμολογίας για την περίοδο αναφοράς δεν ασκεί επιρροή στην απόφαση της 20ής Ιουλίου 1995 (σκέψεις 187 και 188).

- Επί της παραβιάσεως της αρχής της καλής διαχειρίσεως και της χρηστής διοικήσεως

Ο ισχυρισμός αυτός απορρίπτεται. Το Πρωτοδικείο κρίνει ότι η Επιτροπή, καθόσον κοινοποίησε στην προσφεύγουσα την απόφαση περί των νέων της καθηκόντων μόλις δέκα ημέρες πριν από την εκ μέρους της προσφεύγουσας ανάληψη των εν λόγω καθηκόντων, δεν παραβίασε την αρχή της καλής διαχειρίσεως και της χρηστής διοικήσεως, πολλώ μάλλον διότι, δεδομένου ότι η έκδοση της αποφάσεως οφείλεται στην ανάγκη να τεθεί τέρμα σε μια κατάσταση που ενέχει συγκρούσεις, είναι σκόπιμο να μην επιδεινωθεί η κατάσταση αυτή με τη δημιουργία νέων δυνατοτήτων διαμάχης μεταξύ των δύο εμπλεκόμενων προσώπων (σκέψεις 189 έως 192).

- Επί της παραλείψεως εξετάσεως της ενστάσεως από τη διυπηρεσιακή ομάδα

Ο ισχυρισμός αυτός απορρίπτεται. Το Πρωτοδικείο κρίνει ότι η έλλειψη διοργανώσεως διυπηρεσιακής συναντήσεως, ακόμα και αν υποθεθεί ότι μπορούσε να προσβάλει τα δικαιώματα άμυνας, δεν είναι δυνατόν να θεωρηθεί, εν προκειμένω, ότι συνιστά παρανομία που θεμελιώνει την ευθύνη της Κοινότητας, εφόσον δεν έγινε δεκτή η ύπαρξη των επτά υπηρεσιακών πταισμάτων που προβάλλει η προσφεύγουσα (σκέψη 211).

2. *Επί του αιτήματος αποζημιώσεως για τη ζημία που προκλήθηκε από την καθυστερημένη κατάρτιση της εκθέσεως βαθμολογίας για την περίοδο 1991/1993*

Επί του παραδεκτού

Η ένσταση απαραδέκτου που πρότεινε η Επιτροπή απορρίπτεται (σκέψη 226).

Επί της ουσίας

Η έλλειψη της εκθέσεως βαθμολογίας από τον ατομικό φάκελο του υπαλλήλου μπορεί να επιφέρει ηθική βλάβη ως προς αυτόν αν επηρεάζει τη σταδιοδρομία του ή αν το γεγονός αυτό του δημιουργεί κατάσταση αβεβαιότητας ή ανησυχίας ως προς το επαγγελματικό του μέλλον (σκέψη 233).

Παραπομπή: ΠΕΚ, 14 Ιανουαρίου 1991, T-27/90, Latham κατά Επιτροπής, Συλλογή 1991, σ. Π-35, σκέψη 49· ΠΕΚ, 17 Μαΐτου 1993, T-13/92, Moat κατά Επιτροπής, Συλλογή 1993, σ. Π-287, σκέψη 48· Allo κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα, σκέψη 89

Το Πρωτοδικείο κρίνει ότι παρέλκει η αύξηση *ex aequo et bono* του ποσού των 30 000 BFR, το οποίο η Επιτροπή χορήγησε στην προσφεύγουσα κατά τη διοικητική διαδικασία προς ικανοποίηση της ηθικής βλάβης που υπέστη (σκέψεις 234 έως 240).

Διατακτικό:

Το Πρωτοδικείο απορρίπτει την προσφυγή ακυρώσεως και την αγωγή αποζημιώσεως.